

Formuläret DUDIT-E

Drug Use Disorders Identification Test

Bilaga 1

DUDIT-E

Drug Use Disorders Identification Test

Löp nr:

Man Kvinna

Ålder

Så ofta använder jag följande substanser: (se DUDIT droglistan)	Aldrig	Har testat någon gång	1 gång i månaden eller mer sällan	2-4 ggr. i månaden	2-3 ggr. i veckan	4 ggr. i veckan eller mer	Sätt ett X även här om du menar vid återfall eller enstaka perioder
Cannabis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Amfetamin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kokain	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opiater	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hallucinogener	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lösningsmedel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
GHB och övriga	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tabletter (sömn/lugnande)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tabletter (smärtstillande)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tobak (cigaretter, cigarrer, pipotobak, snus)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vad är positivt för dig med att använda droger?	Inte alls	Lite	En del	Mycket	Helt
1. Sover bättre.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Blir avspänd och avslappnad.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Blir glad.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Blir stark.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Känner mig "normal".	☐	☐	☐	☐	☐
6. Blir kreativ (får många idéer, gör konstnärliga saker).	☐	☐	☐	☐	☐
7. Blir aktiv (städar, diskar, tvättar bil, snickrar eller dyl.).	☐	☐	☐	☐	☐
8. Älskar alla och hela världen.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Får ökat självförtroende.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Får mindre ont i ryggen, nacken, huvudet o s v.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Får en känsla av att allt ordnar sig.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Livet utan droger är tråkigt.	☐	☐	☐	☐	☐
13. Jag kan styra känslor som ångest, ilska och depression.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Med droger kan jag fungera socialt.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Med droger känner jag att jag är med i gruppen.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Jag får bättre kontakt med andra.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Jag får ut mer av mitt liv.	☐	☐	☐	☐	☐

Vad är negativt för dig med att använda droger?	Aldrig	Mersällan än en gång i månaden	Varje månad	Varje vecka	Dagligen eller nästan varje dag
1. Jag har under senaste året haft problem på arbetet, i skolan eller hemma på grund av droger.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Jag har under senaste året sökt läkar- eller sjukhusvård eller haft medicinska problem (t ex minnesluckor eller hepatit) på grund av droger.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Jag har under senaste året hamnat i bråk eller använt våld när jag varit påverkad av droger.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Jag har under senaste året haft problem med polisen på grund av droger.	☐	☐	☐	☐	☐
	Inte alls	Lite grand	En del	Mycket	Helt
5. Får ångest.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Får självmordstankar.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Drar mig undan andra.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Får huvudvärk eller mår illa.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Får sämre kontakt med vänner.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Får svårt att koncentrera mig.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Lusten till sex minskar.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Förstör ekonomin.	☐	☐	☐	☐	☐
13. Blir passiv.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Får sämre hälsa.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Blir hänsynslös.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Förstör familjelivet.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Ser allting som ett stort kaos.	☐	☐	☐	☐	☐

Hur tänker du kring droger?	Inte alls	Delvis	Ja, helt
1. Trivs du med att ta droger?	☐	☐	☐
2. Känner du dig trött på att använda droger?	☐	☐	☐
3. Har du under senaste året oroat dig för ditt drogbruk?	☐	☐	☐
4. Är du beredd att arbeta för att ändra ditt drogbruk?	☐	☐	☐
5. Tycker du att du behöver professionell hjälp för att förändra ditt drogbruk?	☐	☐	☐
6. Tror du att du kan få tillgång till rätt professionell hjälp?	☐	☐	☐
7. Tror du att du kan bli hjälpt av professionell behandling för ditt drogbruk?	☐	☐	☐
8. Tycker du att det är viktigt att förändra ditt drogbruk?	☐	☐	☐
9. Tror du det blir svårt att ändra ditt drogbruk?	☐	☐	☐
10. Har du redan ändrat ditt drogbruk och söker metoder som hjälper dig att undvika återfall?	☐	☐	☐

ALCOHOL-E

Alcohol Use Disorders Identification Test - E

Löp nr:

Man

Kvinna

Ålder

Så ofta dricker jag följande alkoholhaltiga drycker:	Aldrig	Har druckit någon gång	1 gång i månaden eller mer sällan	2-4 ggr. i månaden	2-3 ggr. i veckan	4 ggr. i veckan eller mer	Sätt ett X även här om du menar vid återfall eller enstaka perioder
Lättöl eller lättcider (2,2%)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Folköl (2,8%)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mellanöl /Starkare cider (3,5-4,5%)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Starköl (4,5% eller mer)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lättvin (10-13%)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Starkvin/likör (15-30%)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Starksprit (30-60%)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hembränt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vad är positivt för dig med att använda alkohol?	Inte alls	Lite	En del	Mycket	Helt
1. Sover bättre.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Blir avspänd och avslappnad.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Blir glad.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Blir stark.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Känner mig "normal".	☐	☐	☐	☐	☐
6. Blir kreativ (får många idéer, gör konstnärliga saker).	☐	☐	☐	☐	☐
7. Blir aktiv (städar, diskar, tvättar bil, snickrar eller dyl.).	☐	☐	☐	☐	☐
8. Älskar alla och hela världen.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Får ökat självförtroende.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Får mindre ont i ryggen, nacken, huvudet o s v.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Får en känsla av att allt ordnar sig.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Livet utan alkohol är tråkigt.	☐	☐	☐	☐	☐
13. Jag kan styra känslor som ångest, ilska och depression.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Med alkohol kan jag fungera socialt.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Med alkohol känner jag att jag är med i gruppen.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Jag får bättre kontakt med andra.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Jag får ut mer av mitt liv.	☐	☐	☐	☐	☐

Vad är negativt för dig med att använda alkohol?	Aldrig	Mer sällan än en gång i månaden	Varje månad	Varje vecka	Dagligen eller nästan varje dag
1. Jag har under senaste året haft problem på arbetet, i skolan eller hemma på grund av alkohol.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Jag har under senaste året sökt läkar- eller sjukhusvård eller haft medicinska problem (t ex minnesluckor) på grund av alkohol.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Jag har under senaste året hamnat i bråk eller använt våld när jag varit påverkad av alkohol.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Jag har under senaste året haft problem med polisen på grund av alkohol.	☐	☐	☐	☐	☐
	Inte alls	Lite grand	En del	Mycket	Helt
5. Får ångest.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Får självmordstankar.	☐	☐	☐	☐	☐
7. Drar mig undan andra.	☐	☐	☐	☐	☐
8. Får huvudvärk eller mår illa.	☐	☐	☐	☐	☐
9. Får sämre kontakt med vänner.	☐	☐	☐	☐	☐
10. Får svårt att koncentrera mig.	☐	☐	☐	☐	☐
11. Lusten till sex minskar.	☐	☐	☐	☐	☐
12. Förstör ekonomin.	☐	☐	☐	☐	☐
13. Blir passiv.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Får sämre hälsa.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Blir hänsynslös.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Förstör familjelivet.	☐	☐	☐	☐	☐
17. Ser allting som ett stort kaos.	☐	☐	☐	☐	☐

Hur tänker du kring alkohol?	Inte alls	Delvis	Ja, helt
1. Trivs du med att dricka alkohol?	☐	☐	☐
2. Känner du dig trött på att använda alkohol?	☐	☐	☐
3. Har du under senaste året oroat dig för ditt alkoholbruk?	☐	☐	☐
4. Är du beredd att arbeta för att ändra ditt alkoholbruk?	☐	☐	☐
5. Tycker du att du behöver professionell hjälp för att förändra ditt alkoholbruk?	☐	☐	☐
6. Tror du att du kan få tillgång till rätt professionell hjälp?	☐	☐	☐
7. Tror du att du kan bli hjälpt av professionell behandling för ditt alkoholbruk?	☐	☐	☐
8. Tycker du att det är viktigt att förändra ditt alkoholbruk?	☐	☐	☐
9. Tror du det blir svårt att ändra ditt alkoholbruk?	☐	☐	☐
10. Har du redan ändrat ditt alkoholbruk och söker metoder som hjälper dig att undvika återfall?	☐	☐	☐

Bilaga 3

Snabbguide till uträkning av poäng för DUDIT och DUDIT-E

DUDIT

För frågorna 1–9 motsvarar svarsalternativen 0, 1, 2, 3 och 4. För frågorna 10 och 11 är poängantal för varje svarsalternativ 0, 2 och 4. Räkna ihop poäng-talen för alla 11 frågorna. Maxpoäng är 44.

Har en manlig klient 6 poäng eller fler har han sannolikt drogrelaterade problem – antingen missbruk/skadligt bruk eller beroende. En kvinnlig klient med 2 poäng eller fler har sannolikt drogrelaterade problem. För yngre mellan 16 och 25 år är det 7 poäng för män och 3 poäng för kvinnor som pekar på drogrelaterade problem. (Dessa siffror är preliminära men kan användas som riktlinjer.)

Observera att Socialstyrelsen påpekar i de nationella riktlinjerna för missbruks- och beroendevård att all användning av narkotika, förutom läkarordinerad, ur legal synpunkt är otillåten i Sverige. Vidare utredning rekommenderas därför även när poängantalet är 1 eller mer ”för att avgöra huruvida det rör sig om illegalt bruk” (Socialstyrelsen, 2007).

Har klienten 25 poäng eller mer är han eller hon sannolikt beroende av droger.

DUDIT-E

DUDIT-E består av 4 delar – DUDIT-Ed om droganvändning, DUDIT-Ep om positiva aspekter av drogbruket, DUDIT-En om negativa aspekter av drogbruket och DUDIT-Et om intresse för förändring och motivation för behandling.

DUDIT-Ed – drogdelen

Svaren för varje drogtyp värderas som 0, 1, 2, 3, 4, eller 5. Man kan summera alla svar (uteslut tobak) och då är maximala poängantalet 45. Denna metod passar bra för att jämföra droganvändning i *större grupper*.

Ett annat alternativ är att summera alla svar enbart för de droger som används aktivt, det vill säga får 4 eller 5 poäng. Sedan delar man upp summan med antalet drogkategorier som ligger på aktiv nivå (uteslut tobak även här). Svaret blir ett index som speglar allvaret i det aktiva drogbruket. Det är viktigt att notera antalet drogkategorier som besvaras med 4 eller 5 poäng för att få en bild av antalet droger som används aktivt.

Ett tredje alternativ är att få ett visuellt intryck av droganvändningen. Man noterar vilka droger som används på aktiv nivå med 4 eller 5 poäng, i jämförelse med de droger som används mer sällan och som får 3 poäng eller mindre.

Kryss i återfallsrutan

Om klienten har kryssat för i återfallsrutan, undanta den drogen eller de drogerna från det totala poängtalet. Notera poängtalet för återfallsdrogen med ett "Å" vid resultatet. Om det finns fler än en återfallsdrog, ange återfallsdrogerna med respektive poängtal. Använd observationerna i samtalet med klienten.

DUDIT-Ep – positiva påståenden

Svaren för varje påstående värderas som 0, 1, 2, 3 eller 4. Räkna ihop poängtalet. Maximalt poängantal är 68.

DUDIT-En – negativa påståenden

Svaren för varje påstående värderas som 0, 1, 2, 3 eller 4. Räkna ihop poängtalet. Maximalt poängantal är 68.

DUDIT-Et – behandlingsfrågor

Svaren för varje fråga värderas som 0, 1 eller 2. Räkna ihop poängen enligt följande mall: $(2+3+4+5+8) - (1+9)$. Maximalt poängantal är 10.

Frågorna 6 och 7 ger information om klientens mer konkreta inställning till att påbörja behandling. Fråga 10 ger en idé om var i förändringscykeln klienten kan befina sig. Titta på svaren för att få en uppfattning om hur klienten ligger till i dessa avseenden.

Motivationsindex

Motivationsindexet har ännu inte utvärderats psykometriskt men preliminärt kan man göra så här:

Beräkna summan av DUDIT-En och dela med summan av DUDIT-Ep. Multiplicera resultatet med ihopräkningen av DUDIT-Et enligt ovanstående mall. Formeln ser då ut så här:

DUDIT-En($\sum S_{1..17}$)/DUDIT-Ep($\sum S_{1..17}$) $\times$ DUDIT-Et [(2+3+4+5+8)-(1+9)]

Poäng på motivationsindexet kan bli negativa eller positiva. Bild 5 (sidan 38) visar fördelningen av poängen i en grupp på 145 drogberoende personer. Om man utgår från den bilden kan man sortera motivationen ungefär på följande sätt:

- 2 till +3,99 poäng: låg motivation
- +4 till +9,99 poäng: mellanhög motivation
- +10 till +14,00 poäng: hög motivation.

När motivationsindexet testats mer ingående är vår tanke att man ska kunna anpassa samtalsstilen (enligt Motivational Interviewing, MI) till motivationsgraden. Återigen betonas att dessa anvisningar är preliminära. Vi är tacksamma för information om hur de stämmer med din erfarenhet!

Referens:

Socialstyrelsen (2007). *Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård: Vägledning för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens verksamhet för personer med missbruks- och beroendeproblem* [Swedish National Guidelines for Treatment of Substance Abuse and Dependence]. Stockholm: Socialstyrelsen.

	Upplever psykiskt välmående	Blir mer positiv	Upplever fysiskt välmående	Känner mig social
1 Sovor bättre.				
2 Blir avspänd och avslappnad.				
3 Blir glad.				
4 Blir stark.				
5 Känner mig "normal".				
6 Blir kreativ (får många idéer, gör konstnärliga saker).				
7 Blir aktiv (städar, diskar, tvättar bil, snickrar eller dyl.).				
8 Älskar alla och hela världen.				
9 Får ökat självförtroende				
10 Får mindre ont i ryggen, nacken, huvudet osv.				
11 Får en känsla av att allt ordnar sig.				
12 Livet utan droger är tråkigt.				
13 Jag kan styra känslor som ångest, ilska och depression.				
14 Med droger kan jag fungera socialt				
15 Med droger känner jag att jag är med i gruppen.				
16 Jag får bättre kontakt med andra.				
17 Jag får mer ut av mitt liv.				
Totalt:				
Delat på (antal siffror):	/7	/4	/2	/4
Medelvärde:	=	=	=	=
Exempel:	Uppleva psykiskt välmående	Bli mer positiv	Uppleva fysiskt välmående	Känna dig social
	Ökat självförtroende, en känsla av att allt ordnar sig, att livet utan droger är tråkigt, att negativa känslor som ångest och ilska kan styras, att känna sig med i gruppen, att få bättre kontakt med andra och att få ut mer av livet.	Upplevelser av att vara glad, stark, kreativ och att älska alla och hela världen.	Sova bättre, att bli avspänd och avslappnad samt att känna sig "normal".	Känna sig "normal", att bli aktiv, att få mindre ont i lederna och att kunna fungera socialt.

Att använda schemat:

1. Sätt in klientens svar i form av siffror på de 17 påståendena i svarskolumnen. Använd 0, 1, 2, 3, och 4 för de fem olika svarsalternativen på DUDIT-E. Fyll i siffran i den öppna (oskuggade) rutan till höger i samma rad.
2. Summera och dela på antalet svar för varje faktor för att få ett medelvärde för varje faktor.
3. Visa schemat för klienten, och fundera tillsammans över vilka faktorer som kan tänkas vara viktigare och vilka som är mindre viktiga för klientens syn på vad som är positivt med droger. Diskutera också i vilken utsträckning klienten känner igen sig i dessa resultat.

Faktorindelningen kan komma att ändras utifrån nya datainsamlingar framöver.

	Psykisk ohälsa	Känner sig utanför	Inblandad i våld/ kriminalitet	Fysisk ohälsa
1. Jag har under senaste året haft problem på arbetet, i skolan eller hemma på grund av droger.				
2. Jag har under senaste året sökt läkar- eller sjukhusvård eller haft medicinska problem (t ex minnesluckor eller hepatit) p g a droger.				
3. Jag har under senaste året hamnat i bråk eller använt våld när jag varit påverkad av droger.				
4. Jag har under senaste året haft problem med polisen p g a droger.				
5. Får ångest.				
6. Får självmordstankar.				
7. Drar mig undan andra.				
8. Får huvudvärk eller mår illa.				
9. Får sämre kontakt med vänner.				
10. Får svårt att koncentrera mig.				
11. Lusten till sex minskar.				
12. Förstör ekonomin.				
13. Blir passiv.				
14. Får sämre hälsa.				
15. Blir hänsynslös.				
16. Förstör familjelivet.				
17. Ser allting som ett stort kaos.				
Totalt:				
Delat på (antal siffror):	/9	/4	/2	/3
Medelvärde:	=	=	=	=
	Psykisk ohälsa	Känner sig utanför	Inblandad i våld/ kriminalitet	Fysisk ohälsa
Exempel:	Att få ångest, få självmordstankar, dra sig undan andra, få huvudvärk eller må illa, få sämre kontakt med vänner, få svårt att koncentrera sig, bli passiv, få sämre hälsa och bli hänsynslös.	Att ha problem i arbetet, i skolan eller hemma på grund av droger, att ekonomin blir förstörd, att familjelivet blir förstört och att se allting som ett stort kaos.	Att hamna i bråk eller använda våld under drogpåverkan och att ha problem med polisen på grund av droger.	Att söka läkarhjälp på grund av medicinska problem som kommer av drogbruket, att få huvudvärk eller må illa samt att få minskad sexlust.

Att använda schemat:

1. Sätt in klientens svar i form av siffersvar på de 17 påståendena i svarskolumnen. Använd 0, 1, 2, 3, och 4 för de fem olika svarsalternativen på DUDIT-E. Eventuellt kan klienten hjälpa till med att fylla i siffrorna.
2. Summera och dela på antalet svar för varje faktor, räkna ut medelvärdet för varje faktor.
3. Visa schemat för klienten och fundera tillsammans över vilka faktorer som kan tänkas vara viktigare och vilka som är mindre viktiga för klientens syn på vad som är negativt med droger. Diskutera också i vilken utsträckning klienten känner igen sig i dessa resultat.

Faktorindelningen kan komma att ändras utifrån nya datainsamlingar framöver.

OBS! Rad 8 ingår i två faktorer. Rad 11 och 14 laddar också i viss utsträckning på "känna sig utanför".

		Reflekterar över ditt bruk	Funderar på att ändra ditt bruk	Vill göra något konkret åt ditt bruk
1	Trivs du med att ta droger?			
2	Känner du dig trött på att använda droger?			
3	Har du under senaste året oroat dig för ditt drogbruk?			
4	Är du beredd att arbeta för att ändra ditt drogbruk?			
5	Tycker du att du behöver professionell hjälp för att förändra ditt drogbruk?			
6	Tror du att du kan få tillgång till rätt professionell hjälp?			
7	Tror du att du kan bli hjälpt av professionell behandling för ditt drogbruk?			
8	Tycker du att det är viktigt att förändra ditt drogbruk?			
9	Tror du det blir svårt att ändra ditt drogbruk?			
10	Har du redan ändrat ditt drogbruk och söker metoder som hjälper dig att undvika återfall?			
Totalt:				
Delat på antalet siffror:		/3	/5	/2
Medelvärde:		=	=	=
Exempel:		Klientens uppskattning av behovet av professionell hjälp för att förändra drogbruket, uppskattningen av möjligheten att få tillgång till hjälp samt möjligheten att dra nytta av sådan eventuell hjälp.	Trivsel med droger (negativt laddad), upplevelsen av att vara trött på drogerna, oro för drogbruket, vikten av att förändra drogbruket och tron att en förändring blir svår.	Beredvillighet att arbeta för att förändra drogbruket och uppgift om att individen redan ändrat vanorna och försöker undvika återfall.

Att använda schemat:

1. Det är viktigt att alltid överväga huruvida det är tillrådligt att använda detta schema tillsammans med klienten.
2. Sätt in svaren i form av siffror för varje påstående i de 10 raderna. Använd 0, 1, och 2 för de tre olika svarsalternativen på DUDIT-Et.
3. Fyll i siffran i den öppna (oskuggade) rutan till höger i samma rad.
4. Summera och dela på antalet svar för varje faktor för att få ett medelvärde för varje faktor, som kanske kan visa något om vilket förändringsstadium klienten befinner sig i.

		"Plus"	-	"Minus"	=	Totalt
1	Trivs du med att ta droger?					
2	Känner du dig trött på att använda droger?					
3	Har du under senaste året oroat dig för ditt drogbruk?					
4	Är du beredd att arbeta för att ändra ditt drogbruk?					
5	Tycker du att du behöver professionell hjälp för att förändra ditt drogbruk?					
6	Tror du att du kan få tillgång till rätt professionell hjälp?					
7	Tror du att du kan bli hjälpt av professionell behandling för ditt drogbruk?					
8	Tycker du att det är viktigt att förändra ditt drogbruk?					
9	Tror du det blir svårt att ändra ditt drogbruk?					
10	Har du redan ändrat ditt drogbruk och söker metoder som hjälper dig att undvika återfall?					
Totalt:		"Plus"	-	"Minus"	=	Totalt

Att använda schemat:

1. Det är viktigt att alltid överväga huruvida det är tillrådligt att använda detta schema tillsammans med klienten.
2. Sätt in svaren i form av siffror för varje påstående i de 10 raderna. Använd 0, 1, och 2 för de tre olika svarsalternativen på DUDIT-Et.
3. Fyll i siffran i den öppna (oskuggade) rutan till höger i samma rad.
4. Skriv totalsumman för "plus" och "minus" längst ner i schemat.
5. Subtrahera summan för "minus" från summan för "plus" och skriv in totalsumman till höger.

Motivationsindex

Motivationsindex =

DUDIT-En / DUDIT-Ep x DUDIT-Et

$$\boxed{} / \boxed{} \times \boxed{} =$$

Motivationsindex

Summan av de "negativa" delat med summan av de "positiva", gånger poängen för "behandling" är lika med motivationsindexet.

-2 till + 3,99 poäng: låg motivation
+4 till +9,99 poäng: mellanhög motivation
+10 till +14,00 poäng: hög motivation

Din motivation till att förändra ditt beteende kan betraktas som summan av flera delar. Delarna kan vara:

- Vill** (önskan till förändring)
- Kan** (förmåga till förändring)
- Vet** (varför jag bör förändra)
- Måste** (varför jag behöver förändra)

Detta leder fram till ett beslut: **JAG SKA**.

Tänk dig en skala från 0 till 10, där 0 betyder "ingenting" och 10 är det mesta du kan tänka dig.

Sätt ett kryss där du känner att du är för varje del.

JAG...	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VILL											
KAN											
VET VARFÖR											
MÅSTE											
JAG SKA:											

...förändra detta beteende: _____

Vad har du redan gjort för att förändra beteendet?

Vad mer behöver du göra för att förändra beteendet?

Vad är nästa steg?

¹ Baserad på en idé av Amrhein, P. C., Miller, W. R., Yahne, C. E., Palmer, M. & Fulcher, L. (2003): Client Commitment Language During Motivational Interviewing Predicts Drug Use Outcomes. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 71(5), p. 862–878.
 Utförande: Psykologspesialist Claes Brisendal, claes.brisendal@hnt.no.
 Anne H. Berman, fil.dr, anne.h.berman@ki.se.
 Paul Amrhein, PhD, pa2146@columbia.edu.